

Ympäristöluvut

Asia

Sekundääriraaka-aineen hyödyntämistä sivutuoteprosessissa koskeva koe-toiminta, Harjavalta

Ilmoituksen tekijä

Boliden Harjavalta Oy
Teollisuuskatu 1
29200 HARJAVALTA
Y-tunnus: 1591739-9

Toiminta

Ilmoitus koskee sivutuoteprosessin toimintaa osoitteessa Teollisuuskatu 1, Harjavalta.

1 Perustiedot

1.1 Asian vireilletulo

Ilmoitus on tullut vireille aluehallintovirastossa 10.6.2025.

1.2 Ilmoituksen peruste

Ympäristönsuojelulain 31 §:n 1 momentin mukaisesta koeluonteisesta toiminnasta on ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaan tehtävä ilmoitus lupa-viranomaiselle.

Ilmoituksen mukainen toiminta liittyy toimintaan, joka on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohdan 2 c) perusteella.

1.3 Toimivaltainen viranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomainen ympäristönsuojelulain 119 §:n ja 34 §:n sekä ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 2 momentin 13 g) kohdan perusteella.

2 Asia

2.1 Taustatiedot

2.1.1 Sijainti

Sivutuoteprosessi sijoittuu Harjavalan Torttilan suurteollisuusalueella samoille kiinteistöille (79-203-51-43, 79-203-51-50 ja 79-203-51-40) Boliden Harjavalta Oy:n kupari- ja nikkelisulattojen toimintojen kanssa.

Tehdasalue sijoittuu Järilänvuoren I-luokan pohjavesialueelle (0207951).

2.2 Kaavoitus

Tehdasalue sijoittuu lähinnä kahdelle voimassa olevalle asemakaava-alueelle Harjavalta 217 ja Kehätien asemakaavan muutos 240. Ensin mainitussa kaavassa tehdasalue sijaitsee suurteollisuus- ja varastorakennusten sekä laitosten ja näitä palvelevien rakennusten sekä teollisuuden prosessissa syntyvän materiaalin varastointialueiden korttelialueella (T-8). Viimeksi mainitussa asemakaavassa tehdasalue sijaitsee teollisuusrakennusten korttelialueella (TT-2).

Harjavallan kaupungin kaavoituskatsauksen 2024 mukaan lähivuosina aloitetaan tarpeen mukaan Boliden Harjavalta Oy:n ja Norilsk Nickel Harjavalta Oy:n tonttien asemakaavojen päivitys, jolla alue osoitetaan Seveso III -direktiivin mukaiseksi alueeksi, jolle voidaan sijoittaa kemikaalilaitoksia ja -varastoja (T/kem).

2.2.1 Päätökset ja sopimukset

2.2.1.1 Voimassa olevat ympäristöluvut

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 10.12.2014 myöntämä ympäristölupa (Nro 239/2014/1, Dnro ESAVI/147/04.08/2011) koskien Harjavallan kupari- ja nikkelisulaton, kuparituotannon, rikkihappotehtaan sekä tavanomaisen ja vaarallisen jätteen kaatopaikkojen ympäristölupapäätöksen lupamääräysten tarkistamista.

Vaasan hallinto-oikeuden 5.12.2016 antama päätös (Nro 16/0294/2, Dnro 00029/15/5104 ja 00032/15/5104), jolla hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräyksiä 9, 10, 14 ja 66 ja tarkentanut lupamääräystä 12 sekä muuttanut lupapäätöksen kohtaa 23.2.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 18.5.2015 myöntämä ympäristölupa (nro 116/2015/1, dnro ESAVI/12257/2014) koskien suurteollisuusalueelle rakennettavan uuden rikkihappotehtaan 8 toimintaa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 4.1.2017 antama päätös (Nro 1/2017/1, Dnro ESAVI/1971/2016) koskien kaatopaikalle sijoitettavan ferriarsenaattisakan arseenin ja seleenin liukoisuusrajojen korottamista. Päätöksellä on lisätty uusi lupamääräys 47b.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 16.3.2017 antama päätös (Nro 62/2017/1, Dnro ESAVI/1969/2016) koskien ympäristöluvassa määrättyä selvitystä orsivesien suojapumppausjärjestelmästä. Päätöksellä on lisätty uusi lupamääräys 83a.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 16.3.2017 antama päätös (Nro 63/2017/1, Dnro ESAVI/1974/2016) koskien ympäristöluvassa määrättyjä selvityksiä tasausallaston käytöstä luopumisesta ja hulevesien hallinnasta. Päätöksellä on lisätty uusi lupamääräys 8a.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 21.11.2017 antama päätös (nro 222/2017/1, dnro ESAVI/6121/2017) koskien ympäristöluvassa nro 239/2014/1 lupamääräyksen 9 määräajan päättymisen muuttamista. Päätöksellä on muutettu lupamääräystä 9.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 15.2.2018 antama päätös (nro 25/2018/1, dnro ESAVI/13146/2017) koskien ympäristöluvassa nro

239/2014/1 lupamääräyksessä 8 annetun määräajan pidentämistä. Päätöksellä on muutettu lupamääräystä 8.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 26.6.2018 antama päätös (nro 111/2018/1 ja 112/2018/1, dnro ESAVI/12868/2017 ja ESAVI/3154/2018) koskien 1) Harjavallan kupari- ja nikkelisulattojen ja rikkihappotehtaiden rikkidioksidipäästön rajoittamismahdollisuuksia ja rakeistuspesurin laajempaa hyödyntämistä koskevaa selvitystä ja 2) Harjavallan kupari- ja nikkelisulattojen, rikkihappotehtaiden ja tavanomaisen sekä vaarallisen jätteen kaatopaikkojen ympäristöluvan lupamääräyksen 66 mukaista selvitystä. Päätöksellä on lisätty uudet lupamääräykset 66a ja 66b.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 26.6.2018 antama päätös (nro 113/2018/1, dnro ESAVI/81/2018) koskien oikaisuvaatimusta Varsinais-Suomen ELY-keskuksen antamaan päätökseen.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 26.6.2018 antama päätös (nro 114/2018/1, dnro ESAVI/964/2018) koskien ympäristöluvan muuttamista ja päivitetyn tarkkailusuunnitelman hyväksymistä. Päätöksellä on lisätty uusi lupamääräys 13a.

Vaasan hallinto-oikeuden 24.4.2020 antama päätös (nro 20/0028/3, dnro 00967/18/5104), jolla hallinto-oikeus on kumonnut aluehallintoviraston päätöksen nro 114/2018/1 siltä osin, kuin siinä on lisätty yhtiön esittämään tarkkailusuunnitelmaan rakeistuskaasupesurin pölypäästöä koskeva tarkkailuvelvoite, ja palauttaa asian tältä osin aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 26.6.2018 antama päätös (nro 115/2018/1, dnro ESAVI/5470/2018) koskien ympäristöluvan lupamääräysten muuttamiseksi tehtyä aloitetta.

Vaasan hallinto-oikeuden 24.4.2020 antama päätös (nro 20/0027/3, dnro 00830/18/5104), jolla hallinto-oikeus on kumonnut aluehallintoviraston päätöksen nro 115/2018/1 ja palauttaa asian aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 5.12.2018 antama päätös (nro 260/2018/1, dnro ESAVI/9055/2018) koskien ympäristöluvan muuttamista tehdasalueen kaatopaikkaa koskevien lupamääräysten 29 ja 38 osalta. Päätöksellä on muutettu lupamääräystä 38 ja lisätty uudet lupamääräykset 38a ja 38b.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 13.12.2019 antama päätös (nro 507/2019, dnro ESAVI/36230/2019) koskien Lammaisten IVa -kaatopaikan pintarakenteiden vakuuden vapauttamista.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 5.2.2020 antama päätös (nro 34/2020, dnro ESAVI/39209/2019) koskien ympäristöluvan lupamääräyksen 11c määräajan pidentämistä. Päätöksellä on muutettu lupamääräystä 11c.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 13.3.2020 antama päätös (nro 105/2020, dnro ESAVI/28594/2019) koskien ympäristöluvan lupamääräyksen 10 muuttamista. Päätöksellä on muutettu lupamääräyksiä 10 ja 14.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 18.2.2021 antama päätös (nro 55/2021, dnro ESAVI/21074/2020) koskien lupamääräysten muuttamiseksi tehtyä aloitetta (Vaasan hallinto-oikeuden palauttama asia). Päätöksellä on muutettu lupamääräystä 90.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 23.4.2021 antama päätös (nro 108/2021, dnro ESAVI/23267/2020) koskien ympäristöluvan muuttamista ja päivitetyn tarkkailusuunnitelman hyväksymistä, Harjavalta (Vaasan hallinto-oikeuden osittain palauttama asia). Päätöksellä on muutettu lupamääräystä 71.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 1.7.2021 antama päätös (nro 206/2021, dnro ESAVI/37198/2020) koskien Harjavallan tehtaiden ympäristöluvan muuttamista. Päätöksellä on lisätty lupamääräykset 2c, 67a ja 90a ja muutettu lupamääräyksiä 61 ja 62.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 1.10.2021 antama päätös (nro 298/2021, dnro ESAVI/14109/2021) koskien Harjavallan tehtaiden ympäristöluvan muuttamista Ratalan kaatopaikan osalta. Päätöksellä on lisätty lupamääräys 68a ja muutettu lupamääräystä 45.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 10.11.2021 antama päätös (nro 340/2021, dnro ESAVI/37782/2020) koskien Harjavallan tehtaiden ympäristöluvan lupamääräyksen 66b. mukaista selvitystä. Päätöksellä on lisätty lupamääräys 66c.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 19.11.2021 antama päätös (nro 352/2021, dnro ESAVI/27556/2020) koskien ympäristöluvan lupamääräyksessä 8a määrättyä suunnitelmaa tasausallaston kuonatäytön poistosta. Päätöksellä on muutettu lupamääräystä 8a ja lisätty lupamääräykset 8b ja 8c.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 26.10.2022 antama päätös (nro 320/2022, Dnro ESAVI/45082/2021) koskien uutta sivutuoteprosessia. Päätöksellä on lisätty lupamääräykset 61a, 61b, 67b ja 68a, sekä muutettu lupamääräyksiä 2b, 13 ja 19.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 15.11.2022 antama päätös (nro 337/2022, dnro ESAVI/35721/2022) koskien Harjavallan tehtaiden

ympäristöluvan tehdasalueen kaatopaikkaa koskevan lupamääräyksen 38 määräajan pidentämistä. Päätöksellä on muutettu lupamääräystä 38.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 2.11.2023 antama päätös (nro 285/2023, dnro ESAVI/48158/2022) koskien jätteen hyödyntämistä Ratalan kaatopaikan tierakenteessa. Päätöksellä on lisätty lupamääräykset 45a, 45b, 45c ja 45d.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 2.2.2023 antama lausuma, jolla aluehallintovirasto on selventänyt lupamääräystä 1.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 25.10.2023 antama päätös (nro 279/2023, dnro ESAVI/33725/2023) koskien Harjavallan tehtaiden ympäristöluvan tehdasalueen kaatopaikkaa koskevan lupamääräyksen 38 määräajan pidentämistä. Päätöksellä on muutettu lupamääräystä 38.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 13.8.2024 antama päätös (nro 177/2024, dnro ESAVI/5104/2024) koskien rakeistetun kuonan luokittelua sivutuotteeksi. Päätöksellä on muutettu lupamääräystä 19.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 22.1.2025 antama päätös (nro 22/2025, dnro ESAVI/248/2025) sekundääriraaka-aineen hyödyntämistä sivutuoteprosessissa koskevasta koeluonteisesta toiminnasta.

2.2.1.2 Tarkkailua koskevat hyväksynnät ja päätökset

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jatkossa "ELY-keskus") 12.3.2019 antama päätös nro 4/2019, Dnro VA-RELY/2429/2016 koskien Harjavallan suurteollisuusalueen pohja-, orsi- ja pintavesien tarkkailusuunnitelman hyväksymistä (yhteistarkkailu alueen muiden toimijoiden kanssa). Tarkkailusuunnitelma on päivitetty viimeksi 9.4.2024.

2.3 Ilmoituksen mukainen toiminta

2.3.1 Toiminnan kuvaus ja tavoite

Voimassa olevan ympäristöluvan mukaan (Harjavallan tehtaiden ympäristöluvan muuttaminen koskien uutta sivutuoteprosessia, ESAVI/45082/2021) prosessivaiheessa 2 käytetään raaka-aineena Porin elektrolyysistä tuotavaa anodiliejua. Koetoiminnassa prosessivaiheessa 2 on tarkoitus testata ulkopuolelta tuotavia sekundääriraaka-aineita (jätteitä), jotka syötetään pääraaka-aineen syötön yhteydessä prosessiin.

Koeluonteisessa toiminnassa on tarkoitus testata seuraavia sekundääriraaka-aineita:

- Diesel particle filters (DPF), LoW-koodit 16 02 16 tai 19 02 03.
- Käytetyt katalyytit, LoW-koodit 16 08 01, 16 08 02*, 16 08 03.

Ilmoituksen mukaisia sekundääriraaka-aineita on käytetty Bolidenin Ruotsin tehtaalla lähes vastaavanlaisessa prosessissa samanlaisen pääraaka-aineen kanssa ja todettu toimivaksi.

Sekundääriraaka-aineita (mukaan lukien päätöksen ESAVI/248/2025, 22.1.2025 mukainen keramiikkajäte) tullaan kokonaisuudessaan syöttämään prosessiin korkeintaan 15 % pääraaka-aineen määrästä.

Sekundääriraaka-aineet vastaanotetaan suursäkeissä tai tynnyreissä, joista ne syötetään sillosyöttimellä tai tynnyrisyöttimellä prosessivaiheen 2 uuniin. Raaka-aineiden käsittely ja syöttö prosessiin tapahtuvat suljetussa prosessitilassa. Uusien raaka-aineiden syöttäminen prosessiin aloitetaan vaiheittain. Sekundääriraaka-aineita on kokonaisuudessaan tarkoitus vastaanottaa korkeintaan 15 tonnia kuukaudessa, eli 180 tonnia vuodessa.

Sekundääriraaka-aineet varastoidaan asianmukaisissa sisätiloissa. Varastointimäärä on enintään 15 tonnia.

Koeluonteinen toiminta on tarkoitus aloittaa 10.7.2025. Suunniteltu koeluonteinen toiminta kestää 10.7.2027 saakka. Toiminnan aloituksesta ja lopetuksesta ilmoitetaan valvontaviranomaiselle.

Koetoiminnan jälkeen todetaan raaka-aineiden soveltuvuus prosessiin, minkä jälkeen varsinaiseen Harjavallan tehtaiden ympäristölupaan voidaan hakea muutosta, joka mahdollistaisi sekundääriraaka-aineiden käytön sivutuotteen 2 prosessivaiheessa (esimerkiksi hakemalla muutosta Harjavallan tehtaiden ympäristöluvan (ESAVI/147/04.08/2011) lupamääräykseen 20, joka kuuluu seuraavasti:

20. Rikasteiden lisäksi sulatolla voidaan käyttää raaka-aineina kupari- tai nikkelipitoisia jätteiksi luokiteltuja liitteessä 5 mainittuja ns. sekundäärejä enintään noin 15 % raaka-aineiden kokonaismäärästä.

Sekundääriraaka-aineiden käyttöturvallisuustiedote ja käytettyjen katalyyttien analyysitodistus on esitetty ilmoituksen liitteenä. Ilmoituksen mukaan sekundääriraaka-aineet ovat kiinteitä jätteitä, joissa on analyysitodistuksen perusteella arvioiden katalyyteille tyypillisinä pitoisuuksina Harjavallan sulaton sivutuoteprosessissa hyödynnettäviä katalyyysiaktiivisia alkuaineita tuotantoprosessin kannalta riittävinä pitoisuuksina.

2.3.2 Arvioidut päästöt ja vaikutukset ja niiden vähentämistoimenpiteet

Sekundääriraaka-aineiden käsittely ja varastointi eivät aiheuta muutoksia prosessin ympäristövaikutuksiin. Prosessivaiheen 2 kaasut käsitellään ja

tarkkaillaan kuten nykyisin. Koetoiminnalla ei ole vaikutusta prosessin vesien käsittelyyn tai -käyttöön, eikä melu- tai muihin päästöihin. Prosessissa syntyvän kuonajätteen määrän arvioidaan kasvavan hieman sekundääri-raaka-aineen käyttömäärästä riippuen. Kuona palautetaan takaisin kuparisulaton prosessiin nykyisten käytäntöjen mukaisesti.

Prosessivaiheen ympäristövaikutusten hallinta ja -riskinarviot toteutetaan myös koetoiminnan osalta nykyisen toimintamallin mukaisesti. Koetoiminta sisältyy myös nykyiseen toiminnan tarkkailuun ja raportointiin.

3 Käsittely

3.1 Tiedottaminen

Ilmoituksen vireilläolosta on tiedotettu julkaisemalla asian tiedot osoitteessa ylupa.avi.fi. Enempi tiedottaminen ei asian luonteen vuoksi ole ollut tarpeen.

3.2 Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt ilmoituksesta lausunnon Varsinais-Suomen ELY-keskukselta sekä Harjavallan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja terveydensuojeluviranomainen ovat ilmoittaneet, että ne eivät anna asiasta lausuntoa.

3.2.1 Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto

Koetoiminnassa käytettäviä jätejakeita ns. sekundäärejä voidaan hyödyntää sulatolla voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksen 20 mukaan. Koetoimintailmoituksen mukaisessa toiminnassa jätteiden hyödyntämistä kokeillaan sulaton sijaan sivutuoteosastolla.

Sekundääriraaka-aine varastoidaan sisätiloissa ja syöttäminen prosessiin on kuvattu tapahtuvan suljetussa prosessitilassa, jolloin koetoiminnasta ei aiheudu päästöjä ympäristöön. Haettu koetoiminta-aika on varsin pitkä (2 vuotta) eikä perusteita haetun koetoiminta-ajan kestolle ole esitetty.

Koetoiminta voidaan suorittaa ilmoituksen mukaisena, mikäli perustelut kahden vuoden koejaksole ovat myös hyväksyttävissä. Sekundääriraaka-aineen (jätteen) käsittelyssä on huomioitava materiaalin käyttöturvallisuustiedote sekä materiaalin toimittajan antamat turvallisuusohjeet.

Koetoiminnan tulee noudattaa voimassa olevaa ympäristölupaa. Mikäli koetoiminnan takia ympäristölupamääräyksiä ei voida noudattaa, on

koetoiminta keskeytettävä. Koetoiminnan keskeytyessä tai päättyessä jäljelle jääneiden sekundääriraaka-aineiden hävittämisestä on huolehdittava asianmukaisesti.

Koeluonteisen toiminnan aloitus- ja lopettamisajankohta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Koeluonteisesta toiminnasta on pidettävä kirjaa. Kirjanpidosta on käytävä ilmi ainakin seuraavat tiedot:

- tiedot koeluonteisen toiminnan toteuttamisesta ja toiminta-ajoista
- yhteenveto käytetyn jätteen laadusta, määrästä ja ominaisuuksista
- koetoiminnan ympäristövaikutuksia (ilmapäästöt, jätevedet, melu, jätteet) tulee tarkkailla ja koetoiminnan havainnoista tulee pitää kirjaa, jotta koetoiminnan perusteella voidaan riittävästi arvioida koetoiminnan vaikutukset ympäristöön
- yhteenveto mahdollisista poikkeus- ja häiriötilanteista, niiden ajankohdista, kestosta, niistä aiheutuneista päästöistä sekä toimenpiteistä, joihin on häiriön vuoksi ryhdytty

Koetoiminnasta on laadittava yhteenvetoraportti kuukauden kuluessa koeluonteisen toiminnan loppumisesta ja raportti on toimitettava valvontaviranomaiselle ja Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Raporttiin on liitettävä selvitys jätemateriaalin soveltuvuudesta sivutuoteprosessiin. Raportissa on esitettävä johtopäätös menetelmän toimivuudesta kyseisten jätteiden käsittelyssä sekä arvio menetelmän ympäristövaikutuksista

3.3 Selitys

Boliden Harjavalta tarkentaa, että kahden vuoden koetoiminta-aika on tarpeen, jotta voidaan kattavasti arvioida sekundääriraaka-aineen soveltuvuutta prosessiin eri tuotantotilanteissa.

Mikäli raaka-aineet osoittautuvat käyttökelpoisiksi, voidaan jo kahden vuoden koetoiminnan aikana lähteä valmistelemaan ympäristöluvan muutosta, joka mahdollistaisi sekundääriraaka-aineiden pysyvän käytön sivutuoteprosessissa.

Kyseisten sekundääriraaka-aineiden saatavuus vaihtelee markkinatilanteen mukaan. Riittävän pitkä koejakso mahdollistaa sen, että materiaaleja ehdittäänsä testaamaan, vaikka toimituksissa ja saatavuudessa olisikin välillä viivettä.

Sekundääriraaka-aineet tullaan käsittelemään käyttöturvallisuustiedotteiden ja toimittajien ohjeiden mukaisesti.

4 Aluehallintoviraston ratkaisu

4.1 Ilmoitus koeluonteisesta toiminnasta

Aluehallintovirasto hyväksyy Boliden Harjavalta Oy sivutuoteprosessin koeluonteista toimintaa koskevan ilmoituksen sekundääriraaka-aineen hyödyntämisestä prosessissa. Ilmoituksen mukaisessa toiminnassa on noudatettava Harjavallan kupari- ja nikkelisulaton, kuparituotannon, rikkihappotehaan sekä tavanomaisen ja vaarallisen jätteen kaatopaikkojen voimassa olevaa ympäristölupaa muutoksineen sekä jäljempänä esitettyjä määräyksiä.

4.2 Päätöksen täytäntöönpano

Tätä päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava.

4.3 Määräykset

1. Ilmoituksen mukaista koeluonteista toimintaa voidaan toteuttaa 10.7.2027 asti. Koeluonteisessa toiminnassa laitoksella saa vastaanottaa ja käyttää ilmoituksessa esitettyjä sekundääriraaka-aineita (jätetunnus 16 02 16, 19 02 03, 16 08 01, 16 08 02* ja 16 08 03) ilmoituksen mukaisesti enintään 180 tonnia vuodessa. Edellä mainittuja sekundääriraaka-ainetta saa varastoida kerrallaan enintään 15 tonnia. Käsittely ja varastointi tulee toteuttaa ilmoituksen mukaisesti sisätiloissa.
2. Koeluonteisen toiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta tulee valvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen koeluonteisen toiminnan aloittamista ja lopettamista. Valvontaviranomaiselle tulee myös ilmoittaa koeluonteisesta toiminnasta vastaavan henkilön tiedot, jotka on pidettävä ajan tasalla.

Koeluonteisen toiminnan aikana mahdollisesti aiheutuvista häiriö- ja poikkeustilanteista tulee viipymättä ilmoittaa valvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli koeluonteisesta toiminnasta todetaan aiheutuvan merkittäviä muutoksia sivutuoteprosessin päästöihin tai vaikutuksiin, tulee koeluonteinen toiminta keskeyttää.

3. Käyttö-, päästö-, vaikutus- ja jätetarkkailu tulee koeluonteisen toiminnan aikana toteuttaa voimassa olevan ympäristöluvan ja tarkkailuohjelman mukaisesti. Sivutuoteprosessissa muodostuvan kuonan laatu ja ominaisuudet tulee selvittää laboratorioanalyysin koeluonteisen toiminnan aikana vähintään kertaalleen, mikäli kuona toimitetaan käsiteltäväksi muutoin kuin palauttamalla kuparisulaton prosessiin.

4. Koeluonteisessa toiminnassa tulee laitoksen normaalin kirjanpidon lisäksi pitää kirjaa vähintään seuraavista asioista:
 - tiedot koeluonteisen toiminnan toteutuksesta ja toiminta-ajoista,
 - tiedot toiminnassa käytettyjen sekundääriraaka-aineiden määristä, laadusta ja ominaisuuksista,
 - tiedot koeluonteisessa toiminnassa käytettyjen sekundääriraaka-aineiden vaikutuksista sivutuoteprosessissa syntyvän kuonan määrään ja tarvittaessa laatuun,
 - yhteenveto koeluonteisen toiminnan aikana otettujen kuona- ja jätevesinäytteiden analyysituloksista, joihin sekundääriraaka-aineiden käytöllä on voinut olla vaikutusta, sekä vertailu aiempiin vastaaviin tuloksiin,
 - yhteenveto mahdollisista poikkeus- ja häiriötilanteista, niiden ajankohdista, kestoajoista, niistä aiheutuneista päästöistä sekä toimenpiteistä, joihin tapahtumien vuoksi on ryhdytty.
5. Kuukauden kuluessa koeluonteisen toiminnan päättymisestä tulee valvontaviranomaiselle sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle toimittaa raportti, jossa esitetään vähintään määräyksen 4 mukaiset tiedot. Raportissa tai sen liitteenä on edellä mainittujen tietojen lisäksi esitettävä arvio sekundääriraaka-aineiden soveltuvuudesta sivutuoteprosessiin, johtopäätös menetelmän toimivuudesta kyseisten jätteiden käsittelyssä, sekä arvio raaka-aineiden käytön vaikutuksista sivutuoteprosessin päästöihin sekä jätteiden ja jätevesien laatuun.

5 Perustelut

5.1 Ratkaisun perustelut

Ilmoitus on tehty ympäristönsuojelulain 31 §:n tarkoittamasta koeluonteista toiminnasta, johon ei tarvita ympäristölupaa. Koeluonteisen toiminnan tavoitteena on selvittää, voidaanko ilmoituksessa esitettyjä sekundääriraaka-aineita hyödyntää Boliden Harjavalta Oy:n sivutuoteprosessissa.

Koeluonteisessa toiminnassa käytettäviä jätejakeita ns. sekundäärejä voidaan hyödyntää sulatolla voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksen 20. mukaan. Ilmoituksen mukaan jätteiden hyödyntämistä kokeillaan sivutuoteosastolla.

Koeluonteinen toiminta on hyväksytty kaksi vuotta kestäväenä, jolloin toiminnan katsotaan täyttävän ympäristönsuojelulaissa koeluonteiselta toiminnalta edellytetyn lyhytaikaisuuden vaatimuksen. Prosessissa ilmoitettuja sekundääriraaka-aineita testataan teollisessa mittakaavassa. Ilmoittajan selityksen mukaan sekundääriraaka-aineiden saatavuus vaihtelee markkinatilanteen mukaan, minkä vuoksi tarvitaan riittävän pitkä koejakso,

jotta materiaaleja ehditään testaamaan. Koeluonteisen toiminnan perusteella voimassa olevaa ympäristölupaa voidaan hakea muutettavaksi.

Ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaan päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnan järjestämiseen liittyvien jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi. Päätöksessä voidaan lisäksi antaa määräyksiä toiminnan tarkkailusta ja tiedottamisesta asukkaille.

Aluehallintovirasto katsoo, että ilmoituksessa kuvattu koeluonteinen toiminta voidaan toteuttaa ilmoituksen mukaisesti ja voimassa olevaa ympäristölupaa muutoksineen sekä tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen. Ilmoittajan esittämiä ja tässä päätöksessä sekä voimassa olevassa ympäristöluvassa edellytettyjä ympäristönsuojelutoimia ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi voidaan pitää riittävänä toiminnalle. Koeluonteinen toiminta ei aiheuta olennaisesti päästöjä tai ympäristöhaittoja laitokselta, kun toimintaa harjoitetaan ilmoituksen mukaisesti.

Aluehallintovirasto ei ole pitänyt tarpeellisena ympäristönsuojelulain 121 §:n mukaista asianosaisten kuulemista, koska toiminnasta ei ilmoituksen mukaan aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia, eikä ilmoitetun mukainen toiminta vaikuta olennaisesti yleisiin tai yksityisiin etuihin. Varsinais-Suomen ELY-keskukselle sekä Harjavallan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisille on varattu mahdollisuus antaa ilmoituksesta lausunto.

Koeluonteisessa toiminnassa käsitellään ja välivarastoidaan vaaralliseksi luokiteltavaa jätettä. Jätteen verrattain vähäisen varastointimäärän takia jätehuollon järjestämisen kustannukset kyseisen jätteen osalta olisivat vähäiset, mistä syystä aluehallintovirasto on katsonut, ettei koeluonteista toimintaa koskien ole ollut tarpeen määrätä ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaista jätteenkäsittelytoiminnan vakuutta.

5.2 Päätöksen täytäntöönpanoa koskevat perustelut

Lupaviranomainen voi ympäristönsuojelulain 200 §:n mukaan määrätä 122 §:n mukaisen päätöksen koetoimintaa koskevasta ilmoituksesta noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta.

Koeluonteisen toiminnan saa aloittaa 30 vuorokauden kuluttua ilmoituksen jättämisestä. Sen varmistamiseksi, että koeluonteinen toiminta tehdään aluehallintoviraston tässä päätöksessä hyväksymässä laajuudessa ja muodossa, on tarpeen määrätä noudattamaan tätä päätöstä mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

5.3 Määräysten perustelut

Määräys 1. Koeluonteisen toiminnan toteutus ja kesto on hyväksytty ilmoituksen mukaisena. Aluehallintovirasto arvioi, että sekundääriraaka-aineen soveltuvuus Harjavallan tehtaan sivutuoteprosessiin voidaan selvittää teollisessa mittakaavassa kahdessa vuodessa. Ilmoituksessa esitetyt koeluonteisessa toiminnassa käytettävät sekundääriraaka-aineet on hyväksytty ilmoituksen mukaisesti. Varastoitavaa jätemäärää on kuitenkin vähennetty 50 tonnista vastaamaan noin kuukaudessa käytettävää jätemäärää (15 t) vastaavaksi (180 t/v).

Määräys 2. Toimivaltainen valvontaviranomainen tarvitsee tiedon toiminnan aloittamisesta ja päättymisestä valvonnan järjestämiseksi. Koeluonteinen toiminta on määrätty keskeytettäväksi, mikäli toiminnasta aiheutuu ennakkoimattomia haitallisia päästöjä tai vaikutuksia, kuten poikkeuksellisia päästöjä ilmaan tai jätevesien laadun heikentymistä, josta voisi aiheutua haittaa jätevedenpuhdistamon toiminnalle. Toiminnanharjoittaja on mahdollisessa toiminnan keskeytystilanteessa velvollinen huolehtimaan varastossa olevan sekundääriraaka-aineen asianmukaisesta jätehuollosta.

Määräys 3. Voimassa olevan ympäristöluvan ja tarkkailuohjelman mukainen tarkkailu on katsottu riittäväksi myös koeluonteisen toiminnan aikana. Sivutuoteprosessin ympäristöluvan (nro 320/2022, dnro ESAVI/45082/2021) mukaan sivutuoteprosessin poistokaasut johdetaan ison piipun sulaton haaraan, josta mitataan tällä hetkellä jatkuvatoimisesti virtausmäärää, hiukkaspitoisuutta ja rikkidioksidipitoisuutta. Jatkuvatoimisten mittauksen lisäksi päästöjä tarkkaillaan ulkopuolisen päästömittaajan ja laboratorion tekemillä mittauksilla. Kerran vuodessa tehtävissä mittauksissa määritetään poistokaasujen metalli-, arseeni- ja elohopea sekä typen oksidien ja polykloorattujen dibentsiodioksiinien ja -furaanien (PCDD/F) pitoisuudet sekä suolahappo- (HCl) ja klooripitoisuus (Cl₂). Aluehallintovirasto katsoo, että voimassa olevan tarkkailuohjelman mukainen ilmapäästöjen tarkkailu on riittävä myös koeluonteisen toiminnan aikana.

Sivutuoteprosessin ympäristöluvan mukaan sivutuoteprosessista johdetaan likaantuneita prosessivesiä jätevedenpuhdistamolle ja edelleen läntiseen viemäriin. Viemärien kautta jokeen johdettavista vesistä kerätään vuorokausikohtaiset näytteet automaattisilla näytteenottimilla ja nämä analysoidaan arkipäivisin Boliden Harjavalta Oy:n laboratoriossa. Vuorokausikohtaisista näytteistä muodostetaan virtaamapainotettu kuukauden kokoomanäyte, joka toimitetaan ulkopuoliseen laboratorioon analysoitavaksi. Aluehallintovirasto katsoo kyseisen tarkkailun olevan riittävää myös koeluonteisten toiminnan aikana. Aluehallintovirasto katsoo myös, että voimassa olevan ympäristöluvan määräys 2b. sisältää riittävät vesistöön johdettavien päästöjen raja-arvot myös koeluonteisen toiminnan aikana muodostuville päästöille. Määräys 2b. sisältää pitoisuusraja-arvot (mg/l) arseenille,

kadmiumille, koboltille, kuparille, elohopealle, nikkelille, lyijylle, sinkille ja hopealle sekä kuormitusraja-arvot (kg/d) edellä mainituista kaikille muille paitsi koboltille ja hopealle.

Sivutuoteprosessin ympäristöluvan mukaan prosessissa syntyvä kuona (jätetunnus 10 07 01, määrä noin 700 tonnia vuodessa) myydään ulkopuolisille asiakkaille tai palautetaan sulaton prosessiin. Sivutuoteprosessissa syntyvä lentopöly (tunnus 10 06 03*, määrä noin 50 tonnia vuodessa) palautetaan kuparisulaton prosessiin. Ilmoituksen mukaan sekundääriraaka-aineen käytöllä voi olla lisäävä vaikutus syntyvän kuonan määrään. Aluehallintovirasto katsoo, että kuonan laatu on tutkittava koeluonteisen toiminnan aikana, mikäli kuonaa ei kokonaisuudessaan palauteta kuparisulaton prosessiin. Mahdollinen laatututkimus tulee toteuttaa riittävässä laajuudessa, jotta tarvittavat tiedot mm. kuonan vaaraominaisuuksista ja ympäristökelpoisuudesta saadaan jatkokäsittelyä varten.

Määräys 4. Kirjanpidossa on otettava huomioon jätelain (646/2011) ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (978/2021) kirjanpitoa koskevat vaatimukset. Kirjanpidon perusteella on mahdollista laatia raportti, jossa esitetään yhteenveto koeluonteisen toiminnan toteutuksesta ja dokumentoidaan koeluonteista toimintaa koskevat tiedot ja tarkkailutulokset.

Määräys 5. Määräys raportoinnista on annettu koetoiminnan tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi sekä toiminnan vaikutusten selvittämiseksi.

6 Vastaus lausunnossa esitettyihin vaatimuksiin

Lausunnossa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja määräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

7 Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 14, 16, 17, 20, 31, 119, 121, 122 ja 200 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 1, 24 ja 26 §

Jätelaki (646/2011) 5, 8, 12–13, 17, 118–120 ja 141 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)

8 Käsittelymaksu

Käsittelymaksu on 7 400 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2025 ja 2026 annetun valtioneuvoston asetuksen (858/2024) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.2 taulukon mukaan koeluonteisesta toiminnasta tehtävää ilmoitusta koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 7 400 euroa.

9 Tiedottaminen

9.1 Päätös

Boliden Harjavalta Oy
Harjavallan kaupunki
Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Harjavallan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

9.2 Päätöksestä tiedottaminen

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Harjavallan kaupungin verkkosivuilla.

10 Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

11 Liite

Valitusosoitus

12 Asian käsittelijät

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Kari Pirkanniemi ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Eeva Jokikokko

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **1.8.2025**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaikaa lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia

prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.

- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittää luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja ESAVI/22952/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/22952/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pirkanniemi Kari 24.06.2025 11:43

Esittelijä Jokikokko Eeva 24.06.2025 11:46